

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

67. Quis in die jejunij sæpius comedit carnes, & lacticinia quæritur, an distincta peccata commiserit, & in confessione aperienda? Et notatur, quod qui vovit aliquo die jejunare, non toties peccat, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

De Circumstant agrau. Ref LXVII. &c. 377

qui ipsius est actus, reuerenter ac piè fiatq; verò, qui hic orat, magnam committat in Deum irreuerentiam, valde erga illum impiè se habeat.

2. Confirmatur: quia quis non iudicet magnam fornicationem, si quis Principi suo loquatur, ab eo eoque petat aliquid, ac interim hostiliter ab eo auerteratur, & dorsum ei vertat? Ita verò le ad Deum habet ille, qui vocaliter ipsum orat, & interiori cum mortaliter offendit: per peccatum enim mortale auerteritur a Deo, tanquam a fine ultimo, ipsique inimicus efficitur. Per talen ergo orationem validè se habet irreuerenter ad Deum, ac per consequens peccat notabiliter contra virutem Religionis. Vnde ex his concedit Sylvius, quod aliquis toties peccat mortaliiter, quoties orat perleuerans in affectu peccati mortalis, & in voluntate illud committendi. Concedit etiam, quod si aliquis orationem interrumpit, ut obsecro animo obsecro loquatur, vel ut cum adueniente meretrice fornicetur, vel ut inimico sibi obvio lethale volnus infligat, præter peccatum luxurie, aut odii, etiam peccabit grauiter contra reuerentia Deo debitam.

3. Sed si haec effici certa, facit Deus, quod muliti in lethale crimen sibi non inciderint: & ideò recte Pater Suarez, circa presentem casum non ita finiteret vt Sylvius, sed cum formidine loquitur. Sic enim ait: de Religioni, tom. secundo, lib. tertio, cap. 4. numero 13: Est mihi verisimile, si quis dum vocaliter ora in delectatione & cogitatione luxurie, morose delicatesse, peccando mortaliiter contra castitatem, etiam peccare per circumstantiam contraria Religioni, vel venialiter aggrauantem, quod certum, vel etiam mortaliter, quod licet sit incertum, timendum est, quia videtur grauis Dei irreverentia. Ita ille.

4. Verum ego satis probabiliter puto contra Sylviuum in casu proposito non adesse peccatum lethale: quia, ut fatetur ipsemet Sylvius, Minus est oportet contentire turpi cogitationi occurrenti ex humana fragilitate, quam ex malitia, vel odio perleuerare in voluntate committendi aliquod peccatum mortale. Sed quicquid asserta Sylvius, si quis orat non solum in peccato mortali, sed etiam cum proposito actuali, & voluntate peccandi mortaliter, non peccat, ut docet Sanchez in spissat. tom. 2. lib. 7. cap. 2. dub. 9. num. 3. & alij. Ergo, &c. Confirmatur, quia qui orat sine aliqua intentione, videtur gravem irreuerentiam afferre Dco: & tamen non est certum tamē peccare mortaliter. Vide Trullench in Decalogum, tomo primo libr. 1. cap. 7. dub. 10. num. 6. & alios. Ergo, &c.

RESOL. LXVIII

Si quis in die ieiuniū sibi comedit carnes, & laetificia, queritur, an distincta peccata commisit, & in confessione aperienda?
Et notatur, quod qui vnuit aliquo die ieiunare, non toties peccat, quoties in illo die carnes comedit. Ex part. 3. tract. 4. Ref. 156. alias 157.

Sup. hoc in §. 1. R Espondeo affirmatiuè, & ita docet Coninch de Sacram. disputat. 7. dub. 5. numero 42. vbi sic ait: In Quadragesima comedere sibi per diem, & comedere carnes, & comedere oua, sunt singulariter & distincte præceptis prohibita, vnde singula habent distinctam prohibitionem Ecclesiæ, etiisque fini repugnantiam, quod inde patet, quod vnuum sibi sine altero permittatur, & consequenter continent distinctam malitiam in confessione explicandam, Ita ille,

Tract. 1.

2. Notandum est tamen hic obiter, quod qui vnuit aliquo die ieiunare, non toties peccat, quoties in illo die carnes comedit, & ita aduersus Suarez de Religion. tom. 2. lib. 4. cap. 7. num. 12. docet non uissimum Paulus Layman in Theolog. morib. 4. tract. 4. cap. 3. num. 3. sed ego de hac quæstione alibi etiam egit in tract. de ieiunio, refol. 45.

Sup. hoc in Refol. 1. not. præterit, & in eodem §. in fine, & in Ref. 2. §. vlt. in principio, & in rom. 4. tr. 6. Ref. 82. & 83. & in alio §. carum not.

RESOL. LXVIII.

An qui dixit peccatum oblitus aliquius circumstantia, satifaciat postea in alia confessione explicando gravitatem circumstantie oblitera? Ex part. 1. tractat. 7. Refolut. 45.

§. 1. R Espendet negatiuè Nugnus in addit. ad 3. R part. tom. 2. quæst. 9. art. 1. dub. 2. vbi sic afferit: [Quando multa peccata fiunt eodem actu, ut quando quis furatur bona Ecclesiæ, non sufficit, se accusare de furto: similiiter, quando quis occidit Clericum, non sufficit, ut dicatur homicidium. sed in utroque casu abbet explicari sacrilegium: atque adeo si oblietur illius circumstantia, debet postea de illa se accusare. Sed tunc est dubium, utrum sufficiat confiteri illam circumstantiam, secundum se; an vero sit necessarium illam confiteri per modum circumstantiarum, dicendo totum peccatum simul fuisse, scilicet, curcum cum sacrilegio? Angelus dicit, hoc secundum esse necessarium. Et ista sententia videtur militia magis vera: quia aliter non verè explicatur militia. Et hoc magis certum est, quando cum ordinatur ad alterum, ut quando quis fuit ad mechanum. Ita Nugnus.

2. Sed Suarez in 3. ptom. 1. disp. 21. sect. 2. num. 8. & 9. Cominch de Sacram. disp. 7. dub. 7. n. 60. Reginaldus in praxi, tom. 1. lib. 6. c. 4. n. 141. Fillius in tom. 1. tract. 7. cap. 4. n. 80. & alij. contrarium docent: in casu tenui, quo tam peccatum, quam circumstantia possunt separatim sufficienter explicari. Et idem, qui iurauit non percutere Clericum, aut ieiunare in vigiliis, sed postea Clericum percutit, aut ieiunum in vigiliis perfregit, & in Confessione solum exprefsit, se Clericum percutisse, aut ieiunum perfregisse, nullam habens iuramenti memoriam, satisfaciens in alia Confessione, dicendo, se licet iuramentum perfregisse. Et idem dicendum est de voto.

3. Similiter, qui furatus est calcem, sed in Confessione ex obliuione dixit se furtum commississe, non expressa circumstantia calicis: in secunda Confessione satisfaciens dicendo, se mortale sacrilegium commississe. Et idem doctrina Nugni vbi supra, intelligenda est cum distinctione Suarez, & aliorum.

RESOL. LXIX.

An Sacerdos, vel initiatu sacerdis Ordinibus, si aliquem percutiat, teneatur explicare in confessione hanc circumstantiam? Ex part. 1. tract. 7. Refol. 8.

§. 1. Teneri docet Nugnus in addit. ad 3. part. tom. 2. quæst. 9. art. 2. dub. 3. conclus. 5. vbi sic afferit: [Quando initiatu sacerdis Ordinibus occidit, vel abscondit membrum alterius, vel notabiliter percudit, usque ad effusionem sanguinis, tenetur explicare, se esse initiatu sacerdis: quia hoc maximè repugnat proprio statui propter irregularitatem annexam. Et credo etiam probabilitatem, quod Sacerdos teneatur explicare, se esse Sacerdotem: quia effusio sanguinis maximè repugnat Sacerdotio.] Ita ille,

2. Sed, si aliquis dictam circumstantiam taceret,

Li 3 non